

מצטרפים, ואם העלה בחוץ כזית מבשר השלמים ואמוריהם יחד, פטור.
 מוסיפה הגמרא: **הַנִּינְא לְהָא** - שנינו דין זה, דתננו רבנן בתוספתא (מעילה פ"א ה"טז), **עוֹלָה וְאִימורֵיהָ מְצַטְרְפִין לְכוֹזֵת לְהַעֲלוֹתָּן בַּחוּץ** - לחיוב את המעלה מהם בחוץ, וכן מצטרפים לחיוב עליהן **מִשּׁוּם פִּיגוּל** - אם אכל חצי כזית מהבשר וחצי מהאימורים של עולת פיגול, או שאכל כן מעולת נזתר, וְנִטְמָא - אם אכל בטומאת הגוף כזית מבשר ואימורי העולה יחד. מהתוספתא משמע שדווקא בעולה מצטרפים הבשר והאימורים, אך לא בשלמים, וכפי שדייקנו מהמשנה.
 הגמרא מביאה סתירה ממשנה לדברי התוספתא: **בְּשֵׁלְמָא הַעֲלֵאתָ** - מובן מדוע לגבי המעלה בחוץ חלוקים עולה משלמים, שדווקא עולה דְּבָלִיל - שכולה לה, אִין - אכן הבשר מצטרף לאימורים לכוזית כיון שהוא ראוי להקטרה בפנים, אך בְּשֵׁלְמִים לא מצטרף הבשר לאימורים, כיון שהוא נאכל ואינו ראוי להקטרה בפנים, ועל כן אין חיובים עליו בחוץ. אֵלָא לגבי האוכל פִּיגוּל וְנִזְתֵר וְהָאוּכַל כְּשֵׁהוּא קָשָׁה, מֵאִי טַעֲמָא בשלמים אין הבשר והאימורים מצטרפים, וְהָא תַנּוּ (מעילה ט"ז), כֹּל הַפִּיגוּלִין מְצַטְרְפִין לְכוֹזֵת לחיוב חטאת על אכילתם, וְכֵן כֹּל הַנִּזְתָּרִין מְצַטְרְפִין לְכוֹזֵת, וכן מצטרפים בשר ואימורים לחיוב טמא שאכל משניהם כזית, וכיון שבין בבשר השלמים ובין באימוריהם שייך פיגול נותר וטמא, קשה מדוע אינם מצטרפים. מסכמת הגמרא: **קִשְׂיָא פִּיגוּל אִפִּיגוּל** - קשה מדין פיגול שבמשנה זו לדין פיגול שבתוספתא, וכן **קִשְׂיָא מִדִּין נִזְתֵר** שבמשנה, אֲנוּתֵר - על דין נותר שבתוספתא.
 מתרצת הגמרא: מדין פִּיגוּל שבמשנה אִפִּיגוּל שבתוספתא לא **קִשְׂיָא**, כיון שפִּיגוּל - בדין המשנה שפיגולים מצטרפים, מדובר פִּיגוּל, אך פִּיגוּל - בתוספתא המבארת שרק בעולה הבשר מצטרף לאימורים, מדובר בְּמִחְשָׁבֵת פִּיגוּל - שהקרבת נשחט או נזרק דמו על דעת להקטיר חצי כזית מהבשר וחצי מהאימורים לאחר הזמן, וכזית התוספתא שדווקא בעולה שכולה כליל מועילה מחשבה זו לפגל את הקרבן, אך בשלמים כיון שהבשר נאכל אין הוא מצטרף לאימורים אם חשב להקטיר כזית משניהם לאחר הזמן, וכן אין האימורים מצטרפים לבשר אם חשב לאוכלם לאחר הזמן, כיון שהם מוקטרים. וכן מדין נִזְתֵר שבמשנה אֲנוּתֵר שבתוספתא לא **קִשְׂיָא**, כיון שפִּיגוּל - בדין המשנה שנתרים מצטרפים, מדובר פִּיגוּל, וְכֵן - בדין התוספתא שרק בעולה האימורים והבשר מצטרפים אך בשלמים לא, מדובר בְּשִׁנְיֵיתוֹתָיו עַד שֶׁלֹּא נִזְרַק הַדָּם - שאבדו הבשר והאימורים לפני הזריקה ונותר רק חצי כזית מהבשר וחצי מהאימורים, ומחדשת התוספתא שבעולה גם באופן זה דמה נזרק ועל כן חיובים עליה אם אכלה נותר, אך בשלמים אם לא נותר כזית מהבשר או כזית מהאימורים אין זורקים את הדם כפי שיבואר להלן, וכיון שאין זריקה אין חיובים על אכילתם משום נותר. וכן יש לתרץ את הסתירה בדין טמא.
 המשך התירוץ: וּמִנֵּי - וכשיטת מי תוספתא זו, כרבי יהושע היא, הסובר שאם לא נותר מהקרבת שיעור אכילה לאדם או למזבח אין זורקים את דמו, דְּתַנְיָא, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אָמַר, כֹּל הַזֹּבְחִים שֶׁבַתְּזֵרָה חוץ מעולה שאבדו או נשרפו וְנִשְׁתַּיֵּיר בְּהֵן בְּזֵית לְאִכִּילָהּ,

מקריבים קרבן מכל בעלי החיים הטהורים. שואלת הגמרא: מִנָּא הֵנִי מִיָּלִי - מנין לנו זאת, אָמַר רַב הוּנָא דְאָמַר קָרָא - נאמר בפסוק (בראשית ח) **וַיִּבְרַח נֹחַ מִזִּבְחַת לַה' וַיִּקַּח מִכָּל הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה וּמִכָּל עוֹף הַשָּׁמַיִם**, מבאר רב הונא, **בְּהֵמָה' בְּמִשְׁמֵעוֹ, וְחַיָּה בְּכָלֵל בְּהֵמָה**, שכל מקום שנאמר בתורה בהמה אף חיה בכלל זה.

משנה

עוד מדיני המעלה קדשים בחוץ: **אֶחָד קִדְשִׁים בְּשָׂרֵי, וְאֶחָד קִדְשִׁים פְּסוּלִין שֶׁהֵיָה פְּסוּלִין בְּקוֹדֶשׁ** - שנפסלו אחר שבאו לעזרה, כגון בפסול לן ויוצא, וְהִקְרִיבָן בַּחוּץ, חֵיִב. **הַמַּעֲלָה לְקַרְבֵּן בְּזֵית אֶחָד, חֲצִי מִן בֶּשֶׂר הָעוֹלָה וְחֲצִי מִן הָאִימורִין** שבעולה, דהיינו חלקי הבהמה המוקטרים גם בשאר קרבנות, בַּחוּץ, חֵיִב. ואף שמהאימורים הקריב פחות משיעור הקטרה שהוא כזית, בעולה שגם בשרה מוקטר הוא מצטרף לאימורים לשיעור כזית.

גמרא

שנינו במשנה שהמקריב קדשים כשרים או פסולים מחוץ לעזרה חיב. הגמרא מביאה לכך מקור מהפסוקים: **תַּנּוּ רַבְּנָן, נֹאמַר וַיִּקְרָא ה' אֶל-אִישׁ אִישׁ מִבְּיַת יִשְׂרָאֵל וְגו' אֲשֶׁר יַעֲלֶה עוֹלָה או זֶבֶח, וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לא יביאנו לעשות אתו לה', וְנִכְרַת הָאִישׁ הַהוּא מֵעַמּוּי'. דורשת הברייתא: מתיבות **אֲשֶׁר יַעֲלֶה עוֹלָה' אִין** לי ללמוד חיוב כרת אֵלָא למקריב בחוץ עוֹלָה, מִנֵּין לְרִבּוֹת לחיוב אף המקריב בחוץ אימורי אֲשֶׁם, וְאִימורי חֲטָאת, וְאִימורי קִדְשֵׁי קִדְשֵׁי - שני כבשי עצרת, וְאִימורי קִדְשֵׁים קָלִים כגון תודה ושלמי יחיד, תִּלְמוּד לזִמְר 'או זֶבֶח', שבכל זבח הדין כן.
 ממשיכה הברייתא: מִנֵּין לְרִבּוֹת חיוב כרת למקריב בחוץ את הקומץ ממנחת ישראל, וְהִלְבֵּנָה שבמנחת נדבה, וְהִקְטוֹרֶת שבכל יום במקדש, וּמִנְחַת בְּהֵימָן, וּמִנְחַת בַּהֵן מִשִּׁיחַ שהביאה בכל יום, וְהַמְקַטֵּף בחוץ שֶׁלֹּשֶׁת לוּגִין וְיֵן הַבָּאִים עִם הַקֶּרֶבֶן, וְהַמְסִךְ בטוכות שֶׁלֹּשֶׁת לוּגִין מִיָּם שהקדישם לנסכם על המזבח בחג, תִּלְמוּד לזִמְר 'וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לא יביאנו', ומשמע שְׁכָל הַבָּא לְפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד להקריבו בפנים, חֵיִבִין עָלָיו אם הקריבוהו בַּחוּץ.
 ממשיכה הברייתא: וְאִין לי לרבות אֵלָא המקריב בחוץ קִדְשֵׁים בְּשָׂרִים, מִנֵּין לְרִבּוֹת חיוב כרת למקריב בחוץ קדשים פְּסוּלִין שנפסלו בקדש, כְּגוֹן הֶלֶן - דם או אימורים שעבר זמן הקרבתם, וְהִיּוּצָא - קרבן שיצא מחוץ למקומו, וְהִטְמָא - דם או אימורים שנטמאו, וְשִׁנְשַׁחַט חוּץ לזִמְנו - שנשחט במחשבה להקריבו או לאוכלו לאחר זמנו, וְחוּץ לְמִקְוָמוֹ - או במחשבה להקריבו או לאוכלו מחוץ למקומו, וְשִׁקְבְּלוּ פְּסוּלִין וּזְרָקוּ וְ-או זרקו אֶת דְּמוֹ, כגון זר או כזו בעל מום, וְהִנִּיתְנִין לְמִטָּה - קרבנות שמצוותם לתת דמם על המזבח מתחת לחוט הטיקרא שֶׁנִּתְּנָן לְמַעַלָּה ממנו, וְהִנִּיתְנִין לְמַעַלָּה מחוט הטיקרא שֶׁנִּתְּנָן לְמִטָּה ממנו, וְהִנִּיתְנִין בַּחוּץ - וקרבנות שמצוותם לתת דמם על מזבח החיצון שֶׁנִּתְּנָן בְּפָנִים - על המזבח הפנימי, וְהִנִּיתְנִין בְּפָנִים שֶׁנִּתְּנָן בַּחוּץ, וּפִסַּח וְחִטָּאת שֶׁנִּתְּנָן (-שנתן דמם) שֶׁלֹּא לְשִׁמּוֹ, מִנֵּין שאף המקריב כל אלו בחוץ חיב, תִּלְמוּד לזִמְר 'וְאֵל פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד לא יביאנו לעשות', ומשמע, כֹּל הַמִּתְקַבֵּל לעשותו בְּפֶתַח אֹהֶל מוֹעֵד ואפילו אם לכתחילה אינו ראוי לבא לעזרה, חֵיִבִין עָלָיו בַּחוּץ, וכיון שכל המנויים כאן ראויים בדיעבד לעשותם בפנים שהרי אם עלו למזבח אינם יורדים, המקריבם בחוץ חיב.
 שנינו במשנה: הַמַּעֲלָה בְּזֵית אֶחָד, חֲצִי מִן בֶּשֶׂר הָעוֹלָה כו' וחציו מן האימורים בחוץ, חיב. מדייקת הגמרא: עוֹלָה וְאִימורֵיהָ, אִין - דווקא הם מצטרפים יחד להשלים כזית, אך שְׁלָמִים וְאִימורֵיהֶן לא**

המשך ביאור למס' זבחים ליום שבת קודש עמ' ב

מוֹעֵד, וְנִשְׁתַּלְשׁוּ - ומשה חזר עליהם פעם שלישית בְּעֶרְבוֹת מוֹאֵב קודם מותו. נמצא שלדעת רבי עקיבא העולה שהקריבו ישראל במדבר היתה טעונה הפשט וניתוח, וכשיטתו סוברת הברייתא שהביא רב חסדא.
 הגמרא דנה בדברי הברייתא שהביא רב חסדא: אָמַר מַר - נאמר לעיל בברייתא, הַכֹּל בְּשִׁירֵין לְהִקְרִיב - עד שהוקם המשכן היו

53 המעלה בחוץ פחות מפרס קטורת פטור כיון שאין זה שיעור
 54 הקטרתה, ומדוע בפנים יוצאים בכך ידי חובה.
 55 מתרצת הגמרא: **אמר רבה, בהקטרה דהיכל – בקטורת המוקטרת**
 56 **בדיכל בית המקדש כל יום, דבולי עלמא לא פליגי שיוצאים הציבור**
 57 **ידי חובה גם בכזית, כיון שבתורה לא נאמר בה שיעור, ובקטורת זו**
 58 **עוסקת הברייתא ועל כן גם רבי אליעזר מודה לה כדברי רב. כי**
 59 **פליגי – במה נחלקו חכמים ורבי אליעזר במשנתנו, בהקטרה דפנים**
 60 **– בקטורת שמקטיר כח גדול ביום הכפורים בקדש הקדשים, דמר –**
 61 **רבי אליעזר הפוטר את המעלה בחוץ עד שיקריב את כל הקטורת,**
 62 **סבר ששיעור 'מלא חפניו' האמור בתורה (ויקרא טו ז) לגבי קטורת יום**
 63 **הכפורים, הוא דוקא, ובפחות מכך לא יצא, ועל כן המעלה בחוץ**
 64 **פחות ממלא חפניו פטור. ומר – תנא קמא המחייב את המעלה בחוץ**
 65 **בכזית, סבר שמלא חפניו לאו דוקא, ובפנים אפילו בכזית יצא, ועל**
 66 **כן המעלה בחוץ חייב בכזית.**
 67 **דחיית דברי רבה, ויישוב הסתירה באופן אחר: אמר ליה אביי לרבה,**
 68 **איך אפשר לומר שלחכמים שיעור מלא חפניו שבהקטרת פנים אינו**
 69 **בדווקא, והא בי קא בתיבא חוקה בהקטרה דפנים הוא דתיב –**
 70 **והרי בהקטרת פנים נאמר (ויקרא טו לד) 'והייתה זאת לכם לחקת עולם',**
 71 **כלומר שדיניה נאמרו בדווקא, ומעבבים.**
 72 **אלא אמר אביי, כך יישוב הסתירה בדעת רבי אליעזר, לכל הדעות**
 73 **קטורת היכל שיעורה כזית והמקטיר ממנה בחוץ כזית חייב, ובקטורת**
 74 **זו עוסקת הברייתא כדברי רבה. ובהקטרה בפנים שביום הכפורים,**
 75 **בולי עלמא לא פליגי שמלא חפניו דוקא ולא פחות, כי פליגי –**
 76 **במה נחלקו במשנתנו, בהקטרה דחוץ – במקטיר בחוץ כזית**
 77 **מקטורת יום הכפורים, מר – תנא קמא סבר, ילפינן פנים מחוץ –**
 78 **אנו למדים לחייב את המקריב בחוץ כזית קטורת פנים, מקטורת חוץ**
 79 **(דהיינו קטורת היכל) שהמקטיר בחוץ חייב בכזית, ומר – רבי**
 80 **אליעזר סבר, לא ילפינן – אין למדים הקטרת קטורת פנים בחוץ**
 81 **מהקטרת קטורת היכל בחוץ, כיון שקטורת היכל שיעורה בכזית, אך**
 82 **קטורת פנים שיעורה מלא חפניו, ועל כן גם בחוץ אין זו הקטרה**
 83 **בפחות מכך.**
 84 **דחיית דברי אביי, ויישוב אחר לסתירה: אמר רבא, השתא חוץ**
 85 **מחוץ לא ילפי רבנן – הרי אפילו דין דברים הקרבים על המזבח**
 86 **החיצון לא למדו חכמים זה מזה כפי שיבואר להלן, אם כך פנים**
 87 **מחוץ מיבעי – וכי צריך לומר שאין הם למדים דין קטורת פנים**
 88 **מקטורת היכל. ומה היא – היכן מצאנו שחכמים אינם לומדים חוץ**
 89 **מחוץ, דתניא, יכול היית לומר שהמעלה בחוץ פחות מפרס קטורת**
 90 **ופחות מפרס אימורי, והמנסך בחוץ פחות משלשת לוגין יין**
 91 **ממנחת נסכים, ופחות] משלשת לוגין מים שהוקדשו לנסכם**
 92 **למזבח בחג הסוכות, והא תיב משום מעלה בחוץ, תלמוד לומר –**
 93 **ללמדנו שאין הדבר כן נאמר בהעלאת חוץ (ויקרא טו ט) 'לעשות אתו',**
 94 **משמע מכך, על עשיית השלם תיב בחוץ, ואינו תיב על החסך,**
 95 **ובין שכל אלו פחותים משיעור הקטרתם אין חייבים עליהם בחוץ.**
 96 **מדייק רבא: והא – והרי המנסך בחוץ פחות משלשת לוגין, דאית**
 97 **בהו – שיש בהם שיעור כנגד פמה ויתים, ופטור, ולא ילפי רבנן –**
 98 **ולא למדו חכמים שיהא חייב על הניסוך שמקומו בחוץ – על המזבח**
 99 **החיצון, מחוץ – מדין המקטיר בחוץ כזית אימורים הקרבים אף הם**
 100 **על המזבח החיצון, ואם כן דאי אין ללמוד את דין קטורת פנים**
 101 **מקטורת חוץ (דהיינו קטורת היכל).**
 102 **אלא אמר רבא, כך יישוב הסתירה בדעת רבי אליעזר, לעולם**
 103 **משנתנו והברייתא עוסקות בקטורת היכל של כל יום, וכיון שאין לה**
 104 **שיעור מן התורה, לכל הדעות יוצאים ידי חובתה בפנים בכזית**
 105 **וחייבים עליה בחוץ בכזית כדברי רב. ובמה נחלקו במשנתנו, כגון**
 106 **דקבעיהו שני הצאי פרים**

1 **ובזית חלב – או כזית חלב להקטרה, זורק את הדם כיון שנותר**
 2 **מהקרבן שיעור אכילה וכזית מהבשר לאכילת אדם או כזית מהחלב**
 3 **לאכילת מזבח, אך אם נשאר רק חצי וית פשר וחצי וית חלב, אינו**
 4 **זורק את הדם, כיון שבנותר מהחלב אין שיעור אכילה למזבח,**
 5 **ובנותר מהבשר אין שיעור אכילה לאדם. ובעולה, גם אם נשאר רק**
 6 **חצי וית פשר וחצי וית חלב, זורק את הדם מפני שבולה כליל**
 7 **וגם הבשר מוקט, ויש כאן שיעור אכילה למזבח. נמצא שלרבי**
 8 **יהושע אין זריקת דם בשלמים אם נשאר חצי כזית מהבשר וחצי**
 9 **מהאימורים, והווי ששינוי בתוספתא שאין הם מצטרפים לזרוק**
 10 **עליהם את הדם, ועל כן אין חייבים על אכילתם משום נותר.**
 11 **סיום דברי רבי יהושע: ומנחה, אפילו אם בולה קיימה, לא יורוק**
 12 **את הדם. מקשה הגמרא: מנחה מאי עבדתה – וכי איזו זריקה יש**
 13 **במנחה. מתרצת הגמרא: אמר רב פפא, הכוונה למנחת נסכים**
 14 **הבאה עם הנחה, שאם אבד הובח לא יזרוק את הדם בשביל המנחה**
 15 **אף שהיא קיימת, כיון שהקרבנה אינה חלק מהקרבן עצמו.**

משנה

16 משנה זו מפרטת קדשים נוספים שחייבים על העלאתם בחוץ,
 17 ומביאה מחלוקת בשיעור ההקרבנה: תקומץ והלבונה מן המנחה,
 18 והקטרת שהקטירו בכל יום במקדש, ומנחת פהנים שכולה כליל,
 19 ומנחת כהן משיח שהביאה בכל יום, ומנחת נסכים הבאה עם
 20 הקרבן, שהקריב מאחד מהן בזית בחוץ, תיב. ואף נאמר במעלה
 21 קדשים בחוץ (ויקרא טו ט) 'לעשות אותו' ומשמע שחייב רק על העלאת
 22 דבר שלם, הכוונה היא שמעלה שיעור הקטרה שלם, דהיינו כזית.
 23 אך רבי אליעזר פוטר על הקרבת כזית מאלו, ואינו מחייב עד
 24 שיקריב את בולן – את כל הקומץ או הלבונה וכו', כיון שבפנים אם
 25 לא עלו כולן לא יצאו הבעלים ידי חובה, ואם כן זהו שיעור
 26 הקטרתם.
 27 ממשיכה המשנה: ובולן שהקריב בפנים ושייר מהן בזית והקריבו
 28 בחוץ, תיב, ואף רבי אליעזר מודה בזה כיון שבכך נגמרה הקטרתם.
 29 ובולן שהקריב כל שהו כגון שאבד חלקו או נשרף והקריבו לאחד
 30 מהם בחוץ, פטור לכל הדעות כיון שאין הם ראויים להקטרה בפנים,
 31 ואין חייבים בחוץ אלא בדבר המתקבל בפנים.
 32 דין נוסף בהעלאת חוץ: המקריב בשר קדשים ואימורים כשהם
 33 מחוברים בחוץ, תיב.

גמרא

34 ברייתא בדין המעלה קטורת בחוץ: תנו רבנן, המקטיר בזית קטורת
 35 בחוץ, תיב כיון שהעלה כשיעור הקטרה. ואם הקטיר חצי פרים
 36 בפנים, דהיינו פחות משיעור הקטורת שהוא פרס פטור. מבאת
 37 הגמרא: קא סלקא דעתך – לכאורה עולה על הדעת לפרש, מאי
 38 פטור – מה הכוונה שהמקטיר בפנים פטור, פטור וד ממייתה אם
 39 הקטיר בפנים פחות מפרס קטורת. אך אם כך קשה, אמאי הוא פטור,
 40 והרי הקטרת כזית הקטרה היא אף שלא הקטיר פרס שלם, כאמור
 41 בתחילת הברייתא שהמקטיר בחוץ כזית קטורת חייב.
 42 מתרצת הגמרא: אמר רבי יואל, אמר רב חסדא, אמר רב ירמיה
 43 בר אבא, אמר רב, לעולם זו שהקטיר בפנים כזית מיתה, ומאי
 44 פטור שנאמר במקטיר חצי פרס בפנים, פטור ציבור ממצות
 45 הקטורת, שכבר יצאו ידי חובה אף בפחות מפרס, כיון שהקריבו כזית.
 46 הגמרא מקשה סתירה בדעת רבי אליעזר בין הברייתא למשנתנו:
 47 אמר רבי יואל, אי קשיא לי על ברייתא זו, הא קשיא לי, הא דאמר
 48 רב עולה – על ברייתא זו, דתנא – בדין זה שאם הקטירו בפנים פחות
 49 מפרס פטור הציבור, אפילו רבי אליעזר שבמשנתנו מודה. וקשה,
 50 דהא רבי אליעזר לאו תקטרה היא קאמר – שהרי לרבי אליעזר